

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. +370 626 22 252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

I

Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Aplinkos ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Nemuno kilpų regioninio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) keitimo rengimo pradžios ir planavimo tikslų“ projektą (toliau – Projektas). Projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2024 m. lapkričio 25 d. išvadą Nr. (TAP NR. 24-1575) (TAIS NR. 24-16958(2)).

1. Projektu sprendžiama problema ir Projektą rengti paskatinusios priežastys

Griežtos apsaugos saugomų teritorijų plotas šalyje nesiekia Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje numatytų rodiklių (siekis 5 proc./šiuo metu apie 0,7 proc. (gamtinių rezervatų)). Projektas prisidėtų prie gamtinių rezervatų ploto padidinimo 282 ha, o tai sudarytų 0,001 proc. padidėjimą šalies mastu. Pušies genetinių išteklių būklė Punios šile įvertinta kaip kritinė – būtina taikyti priemones, pagrįstas dinaminio genetinių miško medžių išteklių išsaugojimo metodu ir artimesnės gamtai miškininkystės principais, pušies ir eglės genetiniams ištekliams išsaugoti visame Punios šile. Projektu siekiama inicijuoti saugomos teritorijos Nemuno kilpų regioninio parko dalies planavimo procesą ir pakeisti dabartines Punios šilo gamtinio rezervato ribas, tvarkymo plano sprendinius. Siekiama:

1. sudaryti teisingas sąlygas vertingus paprastosios eglės ir paprastosios pušies genetinius išteklius saugoti ir atkurti visame Punios šile (minėtų medžių rūšių genetiniai ištekliai saugomi ir atkuriami tik Punios šilo pušies ir eglės genetiniuose draustiniuose). Genetiniu požiūriu vertingiausi paprastosios pušies medynai patenka į Punios šilo gamtinio rezervato teritorijos, griežtos apsaugos kraštovaizdžio tvarkymo zoną, kurioje draudžiama ūkinė veikla ir natūralių gamtinių procesų reguliavimas. Siekiama, kad pušies ir eglės genofondui išsaugoti būtini specialieji kirtimai ir kitos priemonės būtų numatyti ir gamtiniame rezervate;

2. keisti genetinių miško medžių išteklių išsaugojimo dinaminio metodo principus.

Užtikrinti saugomų rūšių, Europos Bendrijos svarbos natūralių ir saugomų rūšių buveinių apsaugą, natūraliems miškams būdingų struktūrų ir procesų palaikymą, kai genetiniai draustiniai įtraukiami į Punios šilo gamtinio rezervato teritoriją, užtikrinant paprastosios pušies ir paprastosios eglės populiacijų genetinių išteklių atkūrimą, jų genetinės įvairovės išsaugojimą.

Pasiūlymai grindžiami Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademijos 2024 m. studija „Punios šilo paprastosios pušies ir paprastosios eglės genetinių išteklių išsaugojimo ir atkūrimo potencialo Punios šilo rezervate įvertinimas ir išvadų bei rekomendacijų parengimas“.

Projektas yra 2022 m. vykdyto Nemuno kilpų regioninio parko planavimo schemos rengimo metu vykusių diskusijų, kokio dydžio Punios šilo gamtinis rezervatas turėtų būti numatytas dalis Tuo

metu konstatuota, kad trūksta patikimų mokslinių argumentų, todėl nuspręsta skirti laiko ir lėšų studijai parengti. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. balandžio 28 d. protokolinio sprendimo nuostata Nr. 2.1, buvo parengta studija, pateiktos rekomendacijos dėl medžių genetinių išteklių ir biologinės įvairovės apsaugos suderinamumo Punios šilo gamtiniame rezervate ir taikomų genetinių išteklių apsaugos priemonių tinkamumo. Įvertinus tai, kad minėtoje studijoje pateikti siūlymai, kokiais būdais galima suderinti miško medžių genofondo genetinių išteklių išsaugojimą ir gamtinio rezervato statusą, vadovaujantis minėto protokolinio sprendimo nuostata Nr. 2.2, inicijuojamas Nemuno kilpų regioninio parko planavimo schemos pakeitimo procesas.

2. Projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė – problemos sprendimas

Padidinti Punios šilo gamtinio rezervato plotą; nustatyti priemones Punios šilo gamtiniame rezervate, skirtas paprastosios pušies ir paprastosios eglės genetiniams ištekliams išsaugoti ir atkurti; Punios šilo gamtinio rezervato dalyje nustatyti kraštovaizdžio tvarkymo zoną, joje taikomas apsaugos ir tvarkymo kryptis, priemones, prireikus jas patikslinti esamame rezervate.

3. Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas, kaštai ir nauda

Siekiant pakeisti regioninių parko draustinių ir rezervatų ribas, keisti tvarkymo planų sprendinius, vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo ir Saugomų teritorijų įstatymo nuostatomis, būtina atlikti teritorijų planavimo procedūras.

Planavimo organizatorius – Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos. Planavimo paslauga būtų perkama rinkoje viešųjų pirkimų būdu. Tikėtina planavimo paslaugos kaina – 50 000 Eur. Planuojamas lėšų šaltinis – Aplinkos ministerijos Aplinkos apsaugos rėmimo programa.

Planuojama teritorija apima tik valstybinės reikšmės miškų sklypus, kuriuos patikėjimo teise valdo VĮ Valstybinių miškų urėdija. Kompensacijų už ūkinės veiklos apribojimus nereikės.

Priemonių nauda – didesniame plote išsaugotos genetiniu požiūriu vertingiausios pušies ir eglės populiacijos, padidintas griežtai saugomų teritorijų plotas, išsaugotas didesnis plotas didele biologine įvairove pasižyminčių brandžių ir perbrendusių medynų. Priėmus projektą, Punios šilo gamtinio draustinio teritorijoje bus sudarytos teisinės prielaidos vykdyti specialiuosius (biologinės įvairovės palaikymo ir kt.) kirtimus ir kitas priemones, reikalingas pušies ir eglės genofondui išsaugoti. Bus nustatytos konkrečios teritorijos, kuriose būtų taikomi dinaminiai pušies ir eglės genetinių išteklių išsaugojimo principai ir priemonės.

Jei reikės, Valstybinė miškų tarnyba rezervato teritorijose esantiems medynams turės suteikti genetinių medynų statusą.

4. Rodikliai, kurie bus stebimi

Stebėsenos metu eglės ir pušies genofondo būklė vertinama kaip kritinė ar nekritinė. Pakartotinai tikrinama kas 6 metus.

Pagerėjęs saugomų buveinių ir rūšių apsaugos būklės vertinimas Punios šile. Pakartotinai tikrinama kas 6 metus.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos¹ nuostatų įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

Projektu įgyvendinamos šios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatos: (*nurodomos programos nuostatos ir punktas ar papunktis, kuriame jos nurodytos*).

„162.1. <...> Didelės gamtinės vertės teritorijoms privalome skirti ypatingą dėmesį. Tobulindami „Natura 2000“ tinklą, užtikrinsime veiksmingą natūralių gamtinių buveinių ir jose esančių nykstančių rūšių apsaugą“ ir sėkmės rodiklį <...>.

¹ [Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa](#), kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

150.2. Lietuvos saugomų teritorijų plotas pasieks 20 proc. (šiuo metu – 17,64 proc.), ketvirtadalis jų – griežtai saugomos teritorijos.“

Projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

6. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

Projektu neperkeliamos ir neįgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

Projektu perkeliama (*dėl Direktyvų*) ir (ar) įgyvendinama (*dėl Reglamentų ir Sprendimų*) šios Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos: (*išvardijama*). (*Taip pat nurodomi kiti su Projektu susiję tiesiogiai taikomi Europos Sąjungos teisės aktai, kai jie nėra įgyvendinami.*) Projektas yra įtrauktas į perkeliama ir (ar) įgyvendinamo Europos Sąjungos teisės akto perkėlimo ir įgyvendinimo planą Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje (LINESIS), į kurią įkelta atitikties lentelė¹. Siekiant užtikrinti visišką susijusių Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimą ir (ar) įgyvendinimą, reikės priimti ...(*išvardijami Lietuvos Respublikos teisės aktai, kuriuos reikės priimti*).

7. Notifikavimas² Europos Komisijai (pažymimas tinkamas variantas)

Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Projektas notifikuotinas Europos Komisijai (*nurodoma data*).

8. Pranešimo Europos Komisijai teikimas³ (pažymimas tinkamas variantas)

Pranešimas Europos Komisijai teiktinas.

Pranešimas Europos Komisijai neteiktinas.

9. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas⁴ (pažymimas tinkamas variantas)

Atliktas Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas (*pateikiamos nutarimo projekto poveikio vertinimo rezultatų išvados – apibendrinta informacija, kurioje nurodomas numatomo teisinio reguliavimo tikslas, galimas teigiamas ir (ar) neigiamas Projekto poveikis kiekvienu vertinimo aspektu, kur įmanoma, pagrįstas atliktais skaičiavimais; jeigu atliekamas Projekto poveikio aplinkai ir klimato kaitai vertinimas⁵, kokybiškai ir (ar) kiekybiškai įvertinamas ir aprašomas galimas poveikis aplinkai ir klimato kaitai⁶; dėl poveikio aplinkai ir klimato kaitai vertinimo konsultuoja Aplinkos apsaugos agentūra⁷*).

Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*Lietuvos Respublikos Seimui teiktinų įstatymų ar kitų Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų projektų poveikio vertinimo rezultatai pateikiami*

¹ [Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių](#), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, 7 priedas.

² [Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklės](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

³ [Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo ir Pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinamus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo tvarkos aprašas](#), patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389 „Dėl pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinamus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo“.

⁴ [Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktas.

⁵ [Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 17¹ ir 35 punktai.

⁶ [Teisėkūros poveikio aplinkai ir klimato kaitai \(*ex ante*\) vertinimo tvarkos aprašas](#), patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. D1-57 „Dėl Teisėkūros poveikio aplinkai ir klimato kaitai (*ex ante*) vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁷ <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/teisekuros-poveikio-vertinimas/>

aiškinamajame rašte vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 135 straipsnyje nustatytais reikalavimais).

10. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti, pakeisti arba pripažinti netekusiais galios (pažymimas tinkamas variantas)

Projektui įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.

Projektui įtraukti į teisės sistemą reikės priimti šiuos teisės aktus:

Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*kai teikiamas įstatymo projektas*).

11. Informacija apie sąvokų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka (pažymimas tinkamas variantas)

Projekte naujų sąvokų nėra.

Projekte vartojamos sąvokos aprobuotos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*kai teikiamas įstatymo projektas*).

12. Kita reikalinga informacija

13. Konsultavimasis su visuomene¹ interneto svetainėje epilietis.lrv.lt (pažymimas tinkamas variantas)

Projektas viešosioms konsultacijoms skelbtas interneto svetainėje epilietis.lrv.lt, kur pastabas ir pasiūlymus nuo 202.. m. d. iki 202.. m. d. galėjo teikti visi suinteresuoti asmenys (*nurodomas konsultavimosi tikslas (tikslai), būdas (būdai), su kuriais konsultuotasi, konsultavimosi trukmė ir apibendrinti konsultavimosi rezultatai – pateikiamos bendros (agreguotos) viešųjų konsultacijų dalyvių nuomonių tendencijos, nurodoma, kaip į konsultavimosi su visuomene rezultatus atsižvelgta Projekte*).

Projektas viešosioms konsultacijoms interneto svetainėje epilietis.lrv.lt neskelbtas.

14. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis ir suinteresuotais asmenimis

Projektas per TAIS teiktas derinti (TAIS Nr. 24-16958) Alytaus rajono savivaldybės administracijai, Birštono savivaldybės administracijai, Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcijai, Finansų ministerijai, Kultūros ministerijai, Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos, Teisingumo ministerijai, Valstybinei miškų tarnybai, Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos, Valstybinių miškų urėdijai, Žemės ūkio ministerijai.

Teisingumo ministerija informavo, kad teisės aktas nenorminis, todėl išvada nebus teikiama.

Finansų ministerija, Kultūros ministerija, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Finansų ministerija, Valstybinių miškų urėdija projektui pastabų neturėjo.

Valstybinė miškų tarnyba pateikė tris pasiūlymus. Argumentai, kodėl pasiūlymai nepriimti arba priimti iš dalies, pateikiami pridedamoje pažymoje. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos pateikė du pasiūlymus. Argumentai, kodėl pasiūlymai nepriimti arba priimti iš dalies, pateikiami pridedamoje pažymoje.

Alytaus rajono savivaldybės administracija, Birštono savivaldybės administracija, Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcija pastabų ir pasiūlymų nepateikė.

Lietuvos miškininkų sąjunga ir miškininkų senjorų klubas „Giriūnai“ raštais (ne per TAIS) pateikė pastabas ir pasiūlymus. Pastabos ir pasiūlymai išnagrinėti. Informacija pateikta derinimo pažymoje.

¹ <https://epilietis.lrv.lt/lt/>.

Su pastabas ir pasiūlymus pateikusių institucijų ir suinteresuotųjų asmenų atstovais 2024 m. lapkričio 13 d. suorganizuotas pastabų aptarimas; išklaudyti pastabų teikėjai, pateikti argumentai ir paaiškinimai. Į dalį pastabų ir pasiūlymų atsižvelgta.

15. Projekto rengėjai

Projektą parengė Aplinkos ministerijos Gamtos apsaugos politikos grupė (vadovas – Algirdas Klimavičius, tel. +370 686 17 295, el. p. algirdas.klimavicius@am.lt; patarėjas – Tomas Tukačiauskas, tel. +370 668 17 499, el. p. tomas.tukaciauskas@am.lt) bendradarbiaudama su Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos (direktorė – Agnė Jasinavičiūtė, tel. +370 659 63 295, el. p. agne.jasinaviciute@vstt.lt) Kraštovaizdžio apsaugos skyriaus vyriausiąja specialiste Laima Dabregaite (tel. +370 659 62 909, el. p. laima.dabregaite@vstt.lt).

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 1 lapas.
2. Derinimo pažyma, 10 lapų.

Laikintai einantis aplinkos ministro pareigas

Simonas Gentvilas